

Έγγραφο συνόδου

A9-0167/2024

9.4.2024

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με το αίτημα για την άρση της ασυλίας του Nils Ušakovs
(2023/2091(IMM))

Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

Εισηγητής: Gilles Lebreton

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗ	6
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	7

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το αίτημα για την άρση της ασυλίας του Nils Ušakovs
(2023/2091(IMM))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το αίτημα για την άρση της ασυλίας του Nils Ušakovs που υπέβαλε ο εισαγγελέας της τμήματος συντονισμού για την καταπολέμηση της διαφθοράς του τομέα ποινικής δικαιοσύνης της εισαγγελικής αρχής της Ρίγας, με ημερομηνία 24 Μαΐου 2023, και διαβιβάστηκε την ίδια ημερομηνία από τον γενικό εισαγγελέα της Δημοκρατίας της Λετονίας, στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας που πρόκειται να κινηθεί στη Δημοκρατία της Λετονίας, και το οποίο ανακοινώθηκε στην ολομέλεια στις 14 Ιουνίου 2023,
 - έχοντας ακούσει τον Nils Ušakovs σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 8 και 9 του Πρωτοκόλλου αριθ. 7 περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και το άρθρο 6 παράγραφος 2 της Πράξης της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 περί της εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση καθολική ψηφοφορία,
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 29 και 30 του λετονικού Συντάγματος,
 - έχοντας υπόψη τις αποφάσεις που εξέδωσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) στις 21 Οκτωβρίου 2008, 19 Μαρτίου 2010, 6 Σεπτεμβρίου 2011, 17 Ιανουαρίου 2013 και 19 Δεκεμβρίου 2019¹,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 5 παράγραφος 2, το άρθρο 6 παράγραφος 1, και το άρθρο 9 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων (A9-0167/2024),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εισαγγελέας του τμήματος συντονισμού για την καταπολέμηση της διαφθοράς του τομέα ποινικής δικαιοσύνης της εισαγγελικής αρχής της Ρίγας ζήτησε την άρση της ασυλίας του εκλεγμένου από τη Λετονία μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Nils Ušakovs, με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης εναντίον του για το ποινικό αδίκημα της δωροδοκίας πριν από τη διάπραξη παράνομης πράξης προς το συμφέρον τρίτου κατά την άσκηση των καθηκόντων του, και το αδίκημα της ιδιοποίησης περιουσιακών στοιχείων με κατάχρηση της εμπιστοσύνης και εξαπάτηση (απάτη), σε μεγάλη κλίμακα και ως μέλος οργανωμένης ομάδας· τέλος, ως δημόσιος λειτουργός σε θέση ευθύνης και χρησιμοποιώντας κακόπιστα την υπηρεσιακή του θέση, διέπραξε πράξεις που αποσκοπούσαν ευθέως στην πρόκληση σοβαρών συνεπειών, κατά την

¹ Απόφαση του Δικαστηρίου, της 21ης Οκτωβρίου 2008, Marra κατά De Gregorio και Clemente, C-200/07 και C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, της 19ης Μαρτίου 2010, Gollnisch κατά Κοινοβουλίου, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102· απόφαση του Δικαστηρίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2011, Patriciello, C 163/10, ECLI:EU:C:2011:543· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, της 17ης Ιανουαρίου 2013, Gollnisch κατά Κοινοβουλίου, T-346/11 και T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23· απόφαση του Δικαστηρίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2019, Junqueras Vies, C-502/19, ECLI:EU:C:2019:1115.

έννοια του άρθρου 177 παράγραφος 3, καθώς και του άρθρου 318 παράγραφος 3, του άρθρου 15 παράγραφος 4, και του άρθρου 320 παράγραφος 4, του λετονικού ποινικού κώδικα·

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά την περίοδο από τις 22 Ιουλίου 2017 έως τις 17 Σεπτεμβρίου 2017, ο Nils Ušakovs, υπό την ιδιότητά του ως προέδρου του δήμου της Ρίγας και, συνεπώς, ενεργώντας ως φορέας δημόσιας εξουσίας σε θέση ευθύνης, καθώς και εκπροσωπώντας τον Δήμο της Ρίγας ως μέτοχος της εταιρείας μεταφορών της Ρίγας, φέρεται, μεταξύ άλλων, να απαίτησε να λάβει ως δωροδοκία από τον μεσάζοντα ιδιοκτήτη εταιρείας εκμετάλλευσης μικρών λεωφορείων ποσό που αντιστοιχούσε στο 50 % των χρημάτων που έλαβε η εν λόγω εταιρεία από τον δήμο της Ρίγας για τους επιβάτες που μετέφερε και οι οποίοι δικαιούνταν μειωμένα κόμιστρα μεταφοράς·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Nils Ušakovs εξελέγη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μετά τις ευρωπαϊκές εκλογές του Μαΐου του 2019·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το εικαζόμενο αδίκημα δεν αφορά γνώμη ή ψήφο δοθείσα από τον Nils Ušakovs κατά την άσκηση των καθηκόντων του, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Πρωτοκόλλου αριθ. 7 περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 9 του Πρωτοκόλλου αριθ. 7 περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απολαμβάνουν, εντός της επικρατείας των κρατών τους, των ασυλιών που αναγνωρίζονται στα μέλη του Κοινοβουλίου της χώρας τους·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 29 και το άρθρο 30 του λετονικού Συντάγματος προβλέπουν ότι:

«Άρθρο 29

Μέλος του Saeima [λετονικού Κοινοβουλίου] δεν μπορεί να συλληφθεί, να υποστεί έρευνα κατ' οίκον ή οποιοδήποτε περιορισμό της προσωπικής του ελευθερίας, χωρίς την άδεια του Saeima. [...]

Άρθρο 30

Χωρίς την άδεια του Saeima, δεν κινείται ποινική διαδικασία, ούτε επιβάλλονται χρηματικές ποινές κατά των μελών του»·

- Z. λαμβάνοντας υπόψη, αφενός, ότι το Κοινοβούλιο δεν αποτελεί Δικαστήριο και, αφετέρου, ότι ο βουλευτής δεν μπορεί, στο πλαίσιο διαδικασίας άρσης ασυλίας, να θεωρείται «κατηγορούμενος»²·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι σκοπός της βουλευτικής ασυλίας είναι να προστατεύονται το Κοινοβούλιο και οι βουλευτές του από δικαστικές διαδικασίες που σχετίζονται με ασκούμενες κατά την επιτέλεση κοινοβουλευτικών καθηκόντων δραστηριότητες οι οποίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τα καθήκοντα αυτά·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Nils Ušakovs δεν θα μπορούσε να έχει ολοκληρώσει την

² Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, της 30ής Απριλίου 2019, Briois κατά Κοινοβουλίου, T-214/18, ECLI:EU:T:2019:266.

τέλεση αυτού του ποινικού αδικήματος, δηλαδή τη δωροληψία, λόγω του ότι ο μεσάζων ιδιοκτήτης της εταιρείας εκμετάλλευσης μικρών λεωφορείων φέρεται να μην είχε συναινέσει στην καταβολή ενός τόσο μεγάλου ποσού·

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι από την έρευνα δεν κατέστη δυνατό να προσδιοριστούν με βεβαιότητα ο ακριβής τόπος και χρόνος τέλεσης των αδικημάτων που εικάζεται ότι διαπράχθηκαν·
 - ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προσαπτόμενες στον Nils Ušakovs πράξεις φέρεται ότι διαπράχθηκαν το 2017 και ότι ο γενικός εισαγγελέας της Δημοκρατίας της Λετονίας διαβίβασε το αίτημα για την άρση της ασυλίας μόλις στις 23 Μαΐου 2023· λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει πειστική αιτιολόγηση για την καθυστέρηση αυτή·
 - ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με βάση τις πληροφορίες και τις εξηγήσεις που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων των απαντήσεων που έδωσε ο αναπληρωτής εισαγγελέας της Δημοκρατίας της Λετονίας κατά την ανταλλαγή απόψεων μαζί του, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς τα στοιχεία στα οποία βασίζεται το αίτημα για την άρση της ασυλίας και σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων στα οποία βασίζεται το αίτημα για την άρση της ασυλίας·
 - ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι από τη νομολογία του ΔΕΕ προκύπτει ότι το Κοινοβούλιο διαθέτει «ευρεία εξουσία εκτιμήσεως ως προς τον προσανατολισμό που δύναται να δώσει σε απόφαση επί αιτήσεως άρσεως της ασυλίας [...], λόγω του πολιτικού χαρακτήρα που έχει μια τέτοια απόφαση»³·
 - ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο συνδυασμός αυτών των συγκεκριμένων στοιχείων εγείρει σοβαρές υποψίες ότι σκοπός ήταν ενδεχομένως η πρόκληση βλάβης στην πολιτική δραστηριότητα του Nils Ušakovs και, συνεπώς, μεταξύ άλλων, στη δραστηριότητά του ως βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
 - ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, φαίνεται ότι πρόκειται για μια περίπτωση στην οποία μπορεί να θεωρηθεί ότι υφίσταται *fumus persecutionis*, δηλαδή «συγκεκριμένα στοιχεία»⁴ που υποδηλώνουν ότι η εν λόγω δικαστική δίωξη κινήθηκε με σκοπό να βλάψει την πολιτική του δραστηριότητα, και ιδίως τη δραστηριότητά του ως βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·
1. αποφασίζει να μην άρει την βουλευτική ασυλία του Nils Ušakovs·
 2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει αμέσως την παρούσα απόφαση και την έκθεση της αρμόδιας επιτροπής του στις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας της Λετονίας και στον Nils Ušakovs.

³ Απόφαση του Δικαστηρίου, της 17ης Ιανουαρίου 2013, Gollnisch, T-346/11 και T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23, σκέψη 59 και η εκεί μνημονευόμενη νομολογία.

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου, της 17ης Σεπτεμβρίου 2020, Troszczynski, C-12/19, ECLI:EU:C:2020:725, σκέψη 26.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ
ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗ**

Ο εισηγητής δηλώνει, υπό την αποκλειστική του ευθύνη, ότι δεν έλαβε εισηγήσεις από οντότητα ή πρόσωπο που πρέπει να επισημανθεί στο παρόν παράρτημα δυνάμει του άρθρου 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία της έγκρισης	8.4.2024
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 14 -: 1 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Gunnar Beck, Ibán García Del Blanco, Virginie Joron, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Maria-Manuel Leitão-Marques, Karen Melchior, Sabrina Pignedoli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Guy Lavocat, Antonius Manders, Nacho Sánchez Amor